

විඝ්‍ර කාලය

08 ශ්‍රේණිය

- පළමු වාරය -**
- ශාන්ති කර්ම ආශ්‍රිත දෘශ්‍ය කලා අංග අගයමු
 - බුදු පිළිම වල ආසන ආසන ක්‍රම හා මුද්‍රා අධ්‍යයනය කරමු
- දෙවන වාරය -**
- පාරම්පරික මැටි කලා කර්මාන්තය අගයමු
 - හින්දු පිළිම වල ආසන ආසන ක්‍රම සහ මුද්‍රා අධ්‍යයනය කරමු
 - යුරෝපා ප්‍රාග් ඓතිහාසික ගුහා චිත්‍ර අගයමු
- තෙවන වාරය -**
- පාරම්පරික පිත්තල කලා කර්මාන්තය
 - සාම්ප්‍රදායික සත්ත්ව රූප අධ්‍යයනය කරමු

ශාන්ති කර්ම ආශ්‍රිත දෘශ්‍ය කලා අංග

- ඇත අතීතයේ සිට ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව ශාන්ති කර්ම පැවැත්වීම සාම්ප්‍රදායික ව සිදු කර ඇත. ජනතාව තුළ පවත්නා විවිධ වූ ඇදහිලි හා විශ්වාස පදනම් කර ගෙන ශාන්ති කර්ම පවත්වනු ලැබේ. මෙහි දී ලෙඩ රෝග සුව කිරීම, සෞභාග්‍යය හා සශ්‍රීකත්වය ළඟා කර ගැනීම ආදී සුවිශේෂ කරුණු මුල් තැනක් ගනී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ජාතින් විසින් පවත්වනු ලබන ශාන්ති කර්මවල ආශ්‍රිත ව භාවිත කරන දෘෂ්‍ය සැරසිලි අංග විවිධ වේ. සිංහල හා දෙමළ ජනයා අතර ප්‍රචලිත කොහොඹ කංකාරිය, දෙවොල් මඩුව, පහන්මඩු ශාන්ති කර්මය හා කුම්බාබිෂේකම් ශාන්ති කර්මය ආශ්‍රිත ප්‍රධාන දෘෂ්‍ය අංග පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

කොහොඹා කංකාරිය ශාන්ති කර්මය

ඉතිහාසය -

උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායය සමග බැඳී ශාන්ති කර්මයකි. ප්‍රථම කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මය කොහොඹා දෙවියන් මුල් කරගෙන අනුරාධපුර මහමෙවුනාවේ පැවැත්වූ බව රාජාවලියේ සඳහන් වේ. රෝග බිය දුරු කිරීම, සෞභාග්‍යය සශ්‍රීකත්වය ලැබීම පතා මෙම ශාන්ති කර්මය පැවැත්වේ.

ප්‍රධාන සැරසිලි අංග -

ප්‍රධාන සැරසිලි අංගය වන්නේ මඩු සැරසිලි කිරීම යි. මඩුව තුළ අයිලය හා යහන සකස් කෙරේ.

භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය -

සැරසිලි සඳහා ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය ම භාවිත කිරීම මෙහි ඇති විශේෂත්වය යි. විශේෂයෙන් ම ගොප් කොළ, හබරල කොළ, කෙසෙල් පතුරු ඇසුරෙන් කැටයම් කළා භාවිත කරයි.

ගොප් කොළ වියමන් භාවිතයෙන් යහන ඇතිරීම හා පැති වැසීම කරයි.

ගොප් කොළ, පොල් මල්, පුවක් මල්, බුලත්, නාකොළ, ආදියෙන් උඩුවියන් සරසනු ඇත. මඩුව සැරසීමේ දී පොල් වලු, තැඹිලි වලු, දෝතලු වලු, ඉඳි වලු, කෙසෙල් කැන්, අන්නාසි ආදිය භාවිත කරයි.

දෙවොල් මඩුව ශාන්ති කර්මය

ඉතිහාසය -

පහතරට නර්තන සම්ප්‍රදාය හා සම්බන්ධ ශාන්ති කර්මයකි. ප්‍රථම දෙවොල් මඩුව පත්තිනි දෙවඟන හා දෙවොල් දෙවියන් මූලික කරගෙන රුවන්වැලිල ආශ්‍රිත ව පැවැත්වූ බව සඳහන් වේ. සේරමාන් රජුගේ හිසේ හටගත් රෝගයක් සුව කිරීම අරමුණු කරගෙන මෙම ශාන්ති කර්මය පැවැත්වූ බව උත්පත්ති කතාව යි.

බෝ වන රෝග ආදියෙන් මිදීම, සෞභාග්‍ය ය හා සශ්‍රීකත්වය ළඟා කර ගැනීම පදනම් කර ගෙන මෙම ශාන්තිකර්මය පැවැත්වේ.

ප්‍රධාන සැරසිලි අංග -

මෙහිදී ද මඩුව සැරසීම ප්‍රධාන සැරසිලි අංගය යි. මඩුවේ සැරසිලි සඳහා තැඹිලි, පොල්, පුවක්, ඉඳි ආදි විවිධ වළු වර්ග භාවිත වේ. සරල සාම්ප්‍රදායික මෝස්තර කැටයම් සඳහා යොදා ගනී, දේවාභරණ තබන යහන සැරසීම මූලික වශයෙන් සිදු කෙරේ.

එමෙන් ම පත්තිනි තොරණ හා දෙවොල් තොරණ ඉඳි කිරීම සුවිශේෂ සැරසිලි අංග ය. ගොප් දම්වැල් ආදියෙන් සැරසිලි කළ කාලපන්දම් ගහ මඩුව අසලින් ම පිහිටුවන තවත් අංගයකි.

භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය -

කෙසෙල් පතුරු හා ගොප් කොළ සැරසිලි සඳහා භාවිත ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍ය වේ. හබරල කොළ හා විවිධ වර්ණවත් පත්‍ර ද සැරසිලි සඳහා භාවිත කෙරේ. මෙහි දී ද ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය පමණක් භාවිතයට ගැනීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.

පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මය

ඉතිහාසය -

සබරගමු නර්තන සම්ප්‍රදායය හා සම්බන්ධ ශාන්ති කර්මයකි. මෙහි දී උත්පත්ති කථාව වන්නේ සේරමාන් රජුගේ හිසේ අමාරුව පදනම් කරගෙන මෙම ශාන්තිකර්මය පැවැත්වූ බව යි. ප්‍රථම පහන් මඩුව පැවැත්වූයේ රුවන්වැලිල ආශ්‍රිත ව පත්තිනි දෙවඟන හා දෙවොල් දෙවියන් මුල් කරගෙන බව ඉතිහාස ග්‍රන්ථවල සඳහන් ය.

ප්‍රධාන සැරසිලි අංග -

මඩුව සැරසීම ප්‍රධාන ම සැරසිලි කාර්යය ලෙස සැලකේ. මඩුව තුළ යහන හා තොරණ සකස් කෙරේ.

පත්තිනි තොරණ හා දෙවොල් තොරණ සුවිශේෂ වේ. විෂ්ණු, කතරගම, සමන්, නාථ යන දෙවිවරුන් සඳහා ද මල් යහන් සකස් කෙරේ. සරල සාම්ප්‍රදායික සැරසිලි ක්‍රම භාවිත වේ.

භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය -

ගොප් කොළ, හබරල කොළ වැනි ද්‍රව්‍ය බහුල ව භාවිතයට ගැනෙයි.

මඩුව සැරසිලි කිරීමේ දී තැඹිලි, පොල් ආදී වළු වර්ග භාවිත කෙරේ. සැරසිලි සඳහා ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය ම භාවිත කිරීම මෙහි දී දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.

කුම්බාබිෂේකම් ශාන්ති කර්මය

ඉතිහාසය -

හින්දු කොවිල් ආශ්‍රිත ව පවත්වන ශාන්ති කර්මයකි. කෝවිලක දෛනිකව පවත්වන 'තෙමින්නිය' ප්‍රජාවන්වල බිඳි ගිය බලය තවත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහාත්, අළුතින් ඉදිකරන ලද කෝවිල් ගොඩනැගිල්ලට අවශ්‍ය බලය ලබාගැනීම සඳහාත් වසර 12 කට වතාවක් මෙම ශාන්ති කර්මය පවත්වනු ලැබේ. මෙම ශාන්ති කර්මය ආදිකාලයේ සිට පැවතෙන්නක් බව ඓතිහාසික ග්‍රන්ථවල ද සඳහන් වී ඇත.

ප්‍රධාන සැරසිලි අංග -

මෙම වාර්තූය ඉටු කිරීම සඳහා කෝවිල ඇතුළත හෝ පිටත වෙත ම මඩුවක් සකස් කර ගැනීම සිදුවේ. එය 'යාග සාලෙයි' නමින් හැඳින්වේ. සතර දිශාවෙන් ම ප්‍රවේශවන පරිදි අඹ ලී වලින් ආවරණය කර, සුදු රෙදිවලින් උඩු වියත් බැඳ සකස් කරන මෙම මඩුව විචිත්‍රවත් කිරීම ප්‍රධාන ම සැරසිලි කාර්යය ලෙස සැලකේ.

ප්‍රධාන දොරටුව මුහුණලා දෙවියන් වෙනුවෙන් එම දෙවියන්ගේ වාහනය සංකේතවත් කරන කොඩිය සමඟ එවැනි ත්‍රිකෝණාකාර කොඩි වැල්වලින් මඩුව සරසා තිබේ. මඩුව සැරසිලි කිරීමේ ඒකක වශයෙන් නෙළුම් මල්, ඕලු මල්, වෘත්ත හා සම චතුරස්‍ර හැඩ යොදා ගැනේ. බිම් කෝලම් සැරසිලි මඟින් සරසනු ලැබේ.

භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය -

අඹ ලී, කෙසෙල් ගස් හා පුවක්, උක් සහ අඹ, ගොප් කොළ වර්ග ද පොල් හා පුවක් මල්, පොල් ගෙඩි, මල්වැල් සහ මල්මාලා ආදි ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය මඩුව සැරසීම සඳහා බහුලව ම භාවිත කෙරේ. මෙම ස්වාභාවික ද්‍රව්‍යවලට අමතර ව තැඹිලි, නිල්, රතු, කොළ සහ කහ පැහැති දිලිසෙන හා නොවන රෙදි සහ කඩදාසි වර්ග භාවිතය ද මෙහි දැකිය හැකි සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.

● **පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.**

01 ශාන්ති කර්ම යනු මොනවාද?

.....
.....

02 කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මයේ ඉතිහාසය කෙටියෙන් පහදන්න ?

.....
.....

03 කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මය ආශ්‍රිත ප්‍රධාන සැරසිලි අංග මොනවාද ?

.....
.....

04 අයිලය යනු කුමක්ද ?

.....
.....

05 කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මය සඳහා භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය මොනවාද ?

.....
.....

06 කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මය කුමන නර්තන සම්ප්‍රදායකට අයත් වේද ?

.....
.....

07 දෙවොල් මඩුව ශාන්ති කර්මය ආශ්‍රිත ප්‍රධාන සැරසිලි අංග මොනවාද ?

.....
.....

08 දෙවොල් මඩුව ශාන්ති කර්මය සඳහා භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය මොනවාද ?

.....
.....

09 දෙවොල් මඩුව ශාන්ති කර්මය කුමන නර්තන සම්ප්‍රදායකට අයත් වේද ?

.....
.....

10 පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මය ආශ්‍රිත ප්‍රධාන සැරසිලි අංග මොනවාද ?

.....
.....

11 පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මය සඳහා භාවිත අමුද්‍රව්‍ය/මාධ්‍ය මොනවාද ?

.....
.....

12 පහන් මඩුව ශාන්ති කර්මය කුමන නර්තන සම්ප්‍රදායකට අයත් වේද ?

.....
.....

13 කුම්බාඩිජේකම් ශාන්ති කර්මය කුමන ආගමික ශාන්ති කර්මයක්ද ?

.....
.....

14 'යාග සාලෙයි' නමින් හඳුන්වන්නේ කුමක්ද ?

.....
.....

15 'තෙමින්නිය' යනු කුමක්ද ?

.....
.....

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරම්පරික මැටි කලා කර්මාන්තය

- සෑම පුරාතන ශිෂ්ටාචාරයක පාහේ ඉපැරණි කර්මාන්තයක ලෙස මැටි කලා කර්මාන්තය පැවති බවට පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක පවතී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ද මෙගලිතික සුසාන භූමි ආශ්‍රිත ව එනම් ක්‍රිස්තු පූර්ව 6000ට පෙර කාල නිර්ණය කරන ලද මැටි භාණ්ඩ රාශියක් හමු වී තිබේ.
- යාපනය කන්තරෝඩය, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව සහ මහනුවර වැනි ස්ථානවල කරන ලද කැනීම් අනුව පුරාතන සාම්ප්‍රදායික මැටි භාණ්ඩ රාශියක් හමු වී ඇත.
- මැටි භාණ්ඩ නිර්මාණය කිරීම සඳහා ලංකාවේ සෑම පළාතක ම කෙයොලින් මැටි, රතු මැටි සහ කහ පැහැති මැටි ද භාවිත කොට තිබේ. මේ අතරින් කෙයොලින් මැටි වඩාත් ගුණාත්මක බවින් යුක්ත වේ.
- මැටි භාණ්ඩ සකස් කර ගැනීමට පෙර ගල්, වැලි හා රොඩු ආදිය ඉවත් කරමින් මැටි පදම් කරගනු ලැබේ. මේ සඳහා සාම්ප්‍රදායික ව මැටි පයින් පාහා පදම් කරගනු ලබන අතර වර්තමානයේ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් ද මැටි අඹරා සකස් කරගැනීම සිදු කරනු ලැබේ.

නිර්මාණය කරනු ලබන භාණ්ඩ වර්ග

- ගෘහාසක්ක භාණ්ඩ - වළන්, මුට්ටි, කළ ගෙඩි, ඇතිළි, නැඹිළි, කොරහා, පැන්තාලි, පිළි උෟරා කැට ලීන්
- ආගමික කටයුතු හා උත්සව භාණ්ඩ - කොතලය, බුම්මැඩිය, පූනාව, පහන්, පාත්‍රා, හලඹ
- ඉදි කිරීම් ද්‍රව්‍ය - උළු, පෙතිඋළු, කොත්, පිහිලි, නළ
- සාම්ප්‍රදායික නිර්මාණය වූ මැටි භාණ්ඩ වර්ග - හැළි, කොත් කැරලි
- කර්මාන්ත ආශ්‍රිත භාණ්ඩ - ගිනි කබල, උදුන, කෝව

මැටි භාණ්ඩ නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රම ශිල්ප

- මේ සඳහා ක්‍රම වේද තුනක් භාවිත කරනු ලැබේ.
 - අත් සකපෝරුව යොදා ගැනීම
 - පා සකපෝරුව යොදා ගැනීම
 - මැටි වළලු සහ මැටි පුවරු උපයෝගී කොටගෙන භාණ්ඩ ඉදි කිරීම, ඇඹීම සහ නෙළීම

අත් සකපෝරුව

- ශ්‍රී ලංකාවේ ඉපැරණි ම තාක්ෂණික ක්‍රියාවලිය ලෙස අත් සකපෝරුව භාවිතයෙන් මැටි භාණ්ඩ නිර්මාණය කළ බවට සාධක පවතී. සාම්ප්‍රදායික මැටි කර්මාන්තය සඳහා බහුල ව ම භාවිත වී ඇත්තේ මෙම ක්‍රමය යි.
- මේ සඳහා අඩි දෙකක් හෝ දෙකහමාරක් හෝ විෂ්කම්භය ඇති දූව හෝ කළුගල් හෝ භාවිතයෙන් සාදන ලද වෘත්තාකාර පුවරුවක් භාවිත කෙරේ. මෙය පොළොවේ සිට අඟල් හයක් පමණ සිටින සේ කුඩා ගල් කණුවක සිටුවාගනු ලැබේ.
- ඒ මත පදම්කරගත් මැටි තබා එකින් එක භාණ්ඩ නිර්මාණය කර ගනී. සකපෝරුව දෙ පස දෙ දෙනකු වාඩිවී සිටින අතර, එක් අයෙකු සකපෝරුව කරකවන විට අනෙක් පස සිටින තැනැත්තා විසින් භාණ්ඩ ඉදි කරනු ලැබේ.
- මෙ සේ නිර්මාණය කරගනු ලබන මැටි භාණ්ඩ නූලක ආධාරයෙන් කපා ඉවත් කරගනු ලබන අතර, ඒවා මදක් වියළුණු පසු ඔප මට්ටම් කරගත් වෘත්තාකාර කළුගල් පුවරුවක් සහ දූවයෙන් සාදනු ලැබූ පත්ත නැමති උපකරණයක් භාවිතයෙන් මෙම භාණ්ඩවල යට කොටස (පල්ල) තනාගනු ලැබේ.
- අත් සකපෝරුව භාවිතයෙන් ඉතා විශාල භාණ්ඩ පහසුවෙන් නිර්මාණය කරගත හැකි වේ.

පා සකපෝරුව

- මෙම ක්‍රමය නූතනයේ දී භාවිතයට පැමිණ ඇත. සිටගෙන භාණ්ඩ තැනීමට හැකිවීම, පාදය භාවිත කොට සකපෝරුව කරකැවීමට හැකිවීම සහ අවශ්‍ය නම් විදුලියෙන් ක්‍රියාත්මක කරවීමට හැකිවීම මෙම පා සකපෝරුවේ ඇති විශේෂතා වේ.
- මෙම ක්‍රමයේ සකපෝරු, පොළොවේ සිට අඩි තුන හමාරක් පමණ උසට ලෝහ හෝ දූව හෝ භාවිතයෙන් සාදනු ලැබේ.
- මෙම ක්‍රමය භාවිතයෙන් මල් පෝච්චි, කැට, කුඩා පහන්, ගුරුලේත්තු සහ කුඩා ප්‍රමාණයේ විසිතුරු භාණ්ඩ නිර්මාණය කරනු ලැබේ.

මැටි වළලු සහ මැටි පුවරු උපයෝගී කොටගෙන භාණ්ඩ ඉදි කිරීම, ඇඹීම සහ නෙළීම

- මැටි බිත්ති පුවරු, කැටයම් පුවරු, කොත් කැරලි, කුඩා මැටි පිළිම, උතුරා කැට ලීන්, පූනාව, වැනි භාණ්ඩ නිර්මාණයේ දී මෙම ක්‍රම භාවිත කෙරේ.

භාණ්ඩ පිළිස්සීමේ තාක්ෂණය

- මුල් වකවානුවේ දී මැටි බඳුන් මත පිදුරු දමා ඒ මත මැටි තට්ටුවක් අතුරා පුළුස්සා ගනු ලැබේ. අනතුරුව පුළුස්සන ලද මැටි බඳුන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ගැනීම සඳහා නැවතත් ඒවා මත දහයියා හා මැටි අතුරා පිළිස්සීමට ලක් කෙරේ.
- පසුකාලීනව මේ සඳහා ගඩොළු සහ මැටි භාවිතයෙන් සකස් කොටගත් ඉතා සරල පෝරණුවක් භාවිත විය.
- පෝරණුව තුළ වළන් අතුරා, පොල් ලෙලි යොදා එක් දිනක් පිළිස්සීමෙන් පසු ව, දර එකතු කොට සෙන්ටි ග්‍රේඩ් අංශක 600ක පමණ උෂ්ණත්වයක් යටතේ පැ 12ක පමණ කාලයක් භාණ්ඩ පුළුස්සා ගනු ලැබේ.

භාණ්ඩ අලංකරණ තාක්ෂණය

- තෙත මැටි බඳුනේ සායම් යොදාගෙන මෝස්තර ඇඳීම
- අවිච්ඡිද්‍ර අලංකරණ
- පිළිස්සූ බඳුනේ සායම් යොදා මෝස්තර ඇඳීම
- අවිච්ඡිද්‍ර වියලන ලද මැටි බඳුනේ උල් වූ යකඩ උපකරණයක් මඟින් මෝස්තර ඇඳීම
- දිස්නය ලබා ගැනීම සඳහා ආලේපන යොදා ගැනීම
- මෙම මෝස්තර යෙදීමේ දී සුළිය, සුළි දෙක, දියරැළි, හවඩිය, පනාව, පලාපෙති, තනිපට ලණුව, දෙපට ලණුව, ලියවැල්, හේරුණ්ඩ පක්ෂියා , බෝපත්, කතිරමල, හංසයා සහ සිංහයා බහුල ව යොදා තිබේ.

මැටි මාධ්‍ය සඳහා ප්‍රචලිත ව පැවති ප්‍රදේශ

- කැලණිය, මාතලේ හංවැල්ල, කඩුවෙල, රත්නපුරය, කොස්ලන්ද, වේයන්ගොඩ, හොරණ, මහනුවර, දුම්බර, කළුතර, කණ්ඩාවලෙයි, ඔට්ටු සුවිටාන්, නෙඩුංකේනි, පුදුක්කුඩ්දිරුප්පු, මුරුංගන්

නූතනයේ මැටි කලා කර්මාන්තය පවත්නා ප්‍රදේශ

කැලණිය - නවගමුව, රණාල
කෑගල්ල - මොලගොඩ
අනුරාධපුරය - රඹුඳව
මහනුවර - වළල
කුරුණෑගල - පඩුවස් නුවර, පිදුරුවැල්ල, කලුගමුව
මාතර - කපුගම, බෙලිඅත්ත, යටියන, කිරිින්ද,
කළුතර - දෙදියවෙලම්,
කිලිනොච්චිය - ධර්මපුර, විසුවමඩු
මුලතිව් - පුදුක්කුඩ්දිරුප්පු, මුල්ලියවලෙයි
මන්නාරම - නාවිකකුඩා, මඩුක්කරෙයි
යාපනය - කල්වියංකාඩු, කොඩිකාමම්, සංගානෙයි
වවුනියාව - නොච්චිකාමම්
මඩකලුව - එරාචුල්, කලවාංච්චිකුඩ්, පෙරියපොරතිව්

පාරම්පරික මැටි කලා කර්මාන්තය පාඩම ඇසුරින් පහත දැක්වෙන වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

මැටි කලා කර්මාන්තයේ ලේඛිතාසික පසුබිම	
මැටි කලා කර්මාන්තය පවතින ප්‍රදේශ	
මැටි භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන ක්‍රමවේද	
මැටි භාණ්ඩ සඳහා මාධ්‍ය සකස් කර ගැනීම	
මැටි භාවිතයෙන් නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩ	ගෘහ භාණ්ඩ
	ආගමික හා උත්සව භාණ්ඩ
	ඉදිකිරීම් භාණ්ඩ
මැටි භාණ්ඩ අලංකරණය සඳහා භාවිත තාක්ෂණය හා සැරසිලි රටා	

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරම්පරික පිත්තල කලා කර්මාන්තය -

- පිත්තල කලා කර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකාවේ දැමිල සහ සිංහලයන් අතර ප්‍රචලිත ව පවතින කලා කර්මාන්තයකි.
- ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර යුගයේ සිට ම පිත්තල භාණ්ඩ නිර්මාණය කළ බවට සාධක පවතී. එවැනි පිත්තල භාණ්ඩ රාශියක් ලංකාවේ විවිධ කෞතුකාගාරවල දැකිය හැකි වේ.
- පිත්තල භාණ්ඩ නිර්මාණය ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර වඩාත් ජනප්‍රියත්වයට පත්වන්නේ 18 වන සියවසේ දී ය.
- පිත්තල කර්මාන්තය සඳහා භාවිත කරනු ලබන පිත්තල, නිෂ්පාදිත ලෝහ වර්ගයකි. තඹ (copper) සහ කුන්තනාගම් (Sinc) එකතු කොට පිත්තල නිෂ්පාදනය කෙරේ.
- විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා පිත්තල භාණ්ඩ නිර්මාණය කර තිබේ.
 - i. පාරිභාෂික භාණ්ඩ : තට්ටු පහන්, පඩික්කම්, ගිරා, කළඟෙඩි, සෙම්බු, ගුරුලේන්තු, කොතල, බන්දේසි, ආහරණ පෙට්ටි, සේරක්කාල (ආහාර ගැනීමේ දී පිඟාන තබා ගැනීම සඳහා භාවිත වන භාණ්ඩයක්)
 - ii. ගොඩනැගිලි සහ ගෘහ භාණ්ඩ සඳහා භාවිත ද්‍රව්‍ය : ඇණ හා සරණේරු, යතුරු තහඩු හා මුණත් තහඩු, යතුරු
 - iii. ආගමික කටයුතුවලට අවශ්‍ය භාණ්ඩ : ධාතු කරඩු හා වෛත්‍ය කොත්, බුදු පිළිම, පාත්‍රා, සේසත්, තිරුවාසි (රැස්වලල්ල), සිතුවම්
 - iv. අලංකරණ භාණ්ඩ : බිත්ති සැරසිලි, සත්ත්ව රූප
- තළන වැඩ සහ වාත්තු වැඩ යනුවෙන් ප්‍රධාන ක්‍රම දෙකක් යටතේ පිත්තල භාණ්ඩ නිර්මාණය වේ.
 - i. තළන වැඩ (තහඩු වැඩ) -

තළන වැඩ යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ පිත්තල තහඩු උපයෝගී කොටගෙන භාණ්ඩ නිර්මාණය කිරීම යි. මේ ක්‍රමයට අනුව බන්දේසි, හෙප්පු හා පහන් ආවරණ, යතුරු මුණත් තහඩු, තිරුවාසි සහ ආහරණ පෙට්ටි පියන් ආදී පැතලි ආකාරයේ භාණ්ඩ නිර්මාණය කෙරේ.

ii.. වාත්තු වැඩ

පිත්තල වාත්තු වැඩ, ඉටි වාත්තු සහ පස් වාත්තු යන ක්‍රමවේද දෙක යටතේ සිදු කරනු ලැබේ.

ඉටි වාත්තු ක්‍රමය

- පිත්තල උණු කොට අච්චුවක වත් කිරීමෙන් භාණ්ඩ සාදා ගැනීමේ ක්‍රමය යි.
- මෙම ක්‍රමයට පිත්තල පහන්, තට්ටු, තැටි, පාත්‍ර, මල් පෝච්චි, සෙම්බු, කොතල, කෙණ්ඩි, කළ හා පඩික්කම්, සරනේරු, කිල්ලෝවා, ගිරා, යතුරු මුණත් තහඩු, ධාතු කරඩු හා වෙනත් කොත්, දොරවල් සහ පෙට්ටිවල අල්ලු ආදී භාණ්ඩ ද බුදු පිළිම සහ වෙනත් පිළිම වර්ග ද නිර්මාණය කරනු ලැබේ.
- ප්‍රථමයෙන් අවශ්‍ය භාණ්ඩයේ මූලික හැඩය මැටිවලින් සාදා ඒ මත ඉටි තට්ටුවක් අලවා අවශ්‍ය හැඩය ලබා ගනී.
- එම ඉටි ආකෘතිය වටා අඟල් භාගයක පමණ ගණකමින් යුක්ත ඉටි තට්ටුවක් අලවා එම ඉටි මත අවශ්‍ය සියලු හැඩ යොදනු ලැබේ. අවසානයේ දී එම ඉටි භාණ්ඩය වැසෙන සේ අඟල් දෙකක් හෝ තුනක් හෝ පමණ ගණකමට මැටි බිඳිනු ලැබේ.
- මෙසේ සාදාගනු ලබන අච්චුව හොඳින් වේළුණු පසු ව එහි සිදුරු කටවල් පහතට සිටින සේ හරවා ඒ මත ගින්දර දමා රත් කර ඇතුළත ඇති ඉටි උණු කොට ඉවත් කර උණු වූ පිත්තල ද්‍රාවණය මැටි කවරය තුළට වත් කරනු ලැබේ.

පස් වාත්තු ක්‍රමය

- නූතන ශිල්පීන් විසින් ඉතා බහුල ව ම මෙම ක්‍රමය භාවිත කරනු ලැබේ. භාණ්ඩ නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ඉතා සරල ක්‍රමයකි.
- මෙම ක්‍රමයට භාණ්ඩ වර්ග කිහිපයක් පමණක් සාදනු ලැබේ. පහන්, තට්ටු, මල් පෝච්චි වැනි භාණ්ඩ ඒ අතර විශේෂ වේ.
- පස් වාත්තු සඳහා අවශ්‍ය පස් මිශ්‍රණය සඳහා සියුම් ව සකස් කර ගත් ගල් කුඩු සහ මැටි කුඩු යොදා ගනී.
- සතරැස් ලී රාමු තුළට පස් දමා හොඳින් තද කර, ඒ මත පිත්තල භාණ්ඩය තබා තද කර භාණ්ඩයේ හරි අඩක අවිච්චක් සකස් කර ගනී. එම අවිච්ච තුළට උණු කොට ගත් පිත්තල වැක්කිරීමෙන් භාණ්ඩයේ එක් පළවක් සකස් කරගනු ලබන අතර අනෙක් පළව ද මේ ආකාරයෙන් ම සකස් කොටගෙන පිත්තල වත් කොට එම සකස් කොටගත් පළ දෙක නැවත එක්කොට පාස්සා ගැනීමෙන් සම්පූර්ණ භාණ්ඩය ම සාදාගනු ලැබේ.

භාණ්ඩ අලංකරණ ක්‍රම

- පිත්තල තහඩු ක්‍රමයට නිර්මාණය කරන ලද භාණ්ඩ පිර, නියන්, උල් කටු වැනි උපකරණ භාවිතයෙන් ඔප දමා කැටයම් කරනු ලැබේ.
- සැරසිලි කිරීම සඳහා ලියවැල, අත්තාසි මල, හේරුණ්ඩ පක්ෂියා, හංස පූට්ටුව, ලියවැල්, ඉර හඳ රූප, පලාපෙති වැනි සිංහල සැරසිලි මෝස්තර බහුල ව ම යොදාගෙන ඇත.
- සැරසිලි මෝස්තර යෙදීමේ දී යකඩ, තඹ, රන්, රිදී වැනි ලෝහ ද අවශ්‍යතාව අනුව මිශ්‍ර කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිත්තල කලා කර්මාන්තය පවත්නා ප්‍රදේශ

- මහනුවර - පමුණුව, ගඩලාදෙණිය, පිළිමතලාව, කිරිවඩුල, දවුලගල, නත්තරම්පොත (කලාපුරය)
- මාතර - බෙලිඅත්ත ප්‍රදේශයේ අඟුල්මඩුව
- යාපනය - වන්නාර් පන්නෙයි
- මඩකලපුව - පෙරියපෝරතිවු

- පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

පිත්තල කලා කර්මාන්තයේ ඓතිහාසික පසුබිම		
පිත්තල කලා කර්මාන්තය පවතින ප්‍රදේශ		
පිත්තල භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන ක්‍රමවේද		
පිත්තල මාධ්‍ය සකස් කර ගැනීම සඳහා අන්තර්ගත ලෝහ වර්ග		
පිත්තල භාවිතයෙන් නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩ	තලන වැඩ	
	වාත්තු වැඩ	
පිත්තල භාණ්ඩ අලංකරණය සඳහා භාවිත තාක්ෂණය හා සැරසිලි රටා		

බුදු පිළිමවල ආසන, ආසන ක්‍රම හා මුද්‍රා

ආසන

- සෑම බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් ම පියයක් මත පිහිටුවා ඇති අතර, මේ සඳහා පද්මාසනය හෝ චත්‍රාසනය හෝ බහුල ව ම යොදා ඇත.
- චත්‍රාසනය යෙදීමේ දී වජ්‍රයක සලකුණත්, පද්මාසනය යෙදීමේ දී පද්මයක ආකාරයත් කැටයම් කොට තිබේ.

ආසන ක්‍රම

- හිඳි බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ දෙපා පිහිටුවා ඇති ඉරියව්ව නැතහොත් හිඳගෙන සිටින ආකාරය ආසන ක්‍රමය ලෙස සැලැකේ.
- වීරාසන, පද්මාසන හා හද්‍රාසන වශයෙන් ප්‍රධාන ආසන ක්‍රම තුනක් වේ.
- ලංකාවේ සෑම හිඳි පිළිමයක ම වීරාසන ක්‍රමයට දෙපා පිහිටුවා ඇති අතර, ඉන්දියාවේ ඉතා බහුල ව ම පද්මාසන ක්‍රමයත්, ස්වල්ප වශයෙන් හද්‍රාසන ක්‍රමයත් යොදා ගෙන ඇත.
- වීරාසන ක්‍රමය යනු, වම් පාදය මත දකුණු පාදය සිටින සේ වාඩි වී සිටින ආකාරය යි.
- පද්මාසන ක්‍රමය යනු, යටි පතුල් දෙක ම උඩ අතට සම ව සිටින සේ තබා වාඩි වී සිටින ආකාරය යි.
- හද්‍රාසනය යනු ඉතා කෙටි ආසනයක් මත හිඳගෙන සිටින ආකාරය යි. දෙපා දණ හිසින් නවා යටි පතුල් පොළොවට ස්පර්ශ වන සේ හිඳ ගෙන සිටීම මෙහි දී සිදු වේ.

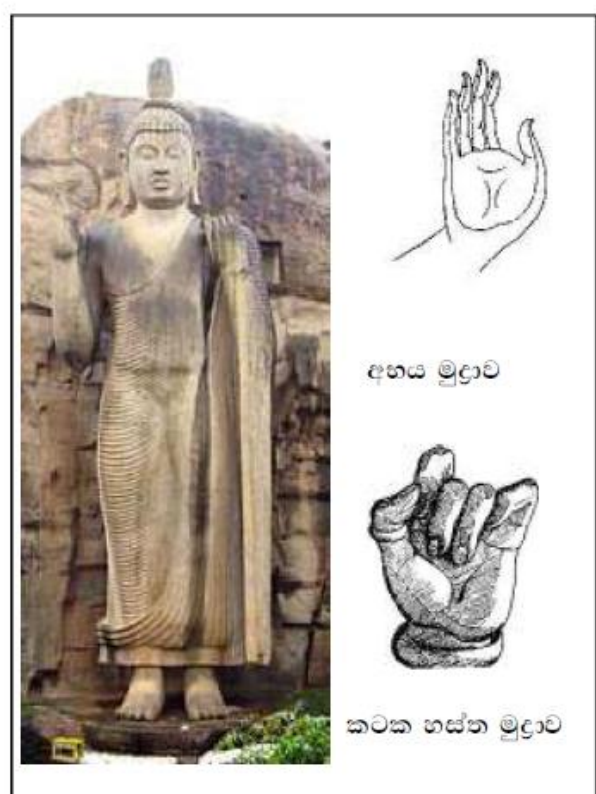
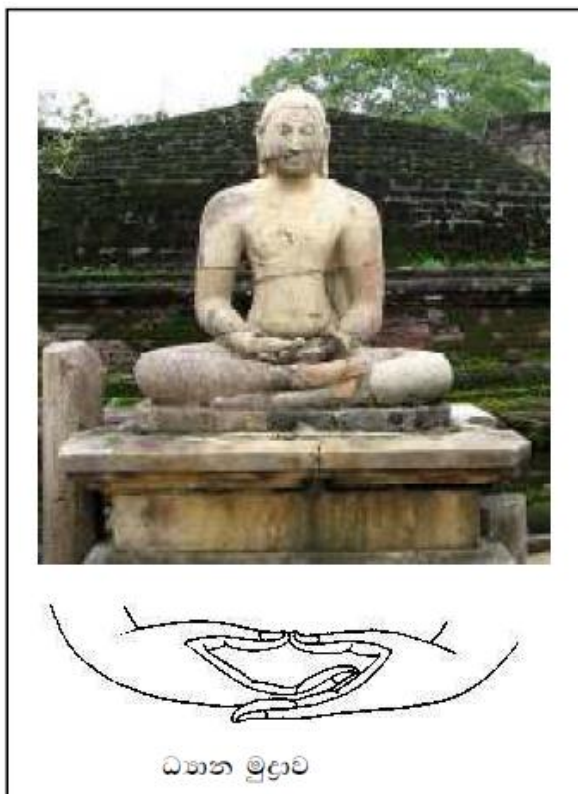

මුද්‍රා -

- බුද්ධ ප්‍රතිමාවක ගුණාංග ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මෙන් ම අවස්ථාව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා සංකේතාත්මක ව දැන යොදා ඇති ආකාරය මුද්‍රාවක් ලෙසින් හැඳින්වේ.
- ලෝකයේ ඇති බුද්ධ ප්‍රතිමා අධ්‍යයනයේ දී පහත දැක්වෙන පරිදි මුද්‍රා වර්ග කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකි වේ.

- ධ්‍යාන මුද්‍රාව	- භූමි ස්පර්ශ මුද්‍රාව
- පරදුක්ඛ දුක්ඛිත මුද්‍රාව	- වරද මුද්‍රාව
- ධම්මචක්ක මුද්‍රාව	- චිත්තර්ක මුද්‍රාව
- අභය මුද්‍රාව	- කටක හස්ත මුද්‍රාව
- මේ අතරින් ධ්‍යාන, ධම්මචක්ක, වරද, භූමි ස්පර්ශ, චිත්තර්ක යන මුද්‍රා හිඳි පිළිම සඳහා බහුල ව ම යොදා ඇති අතර අභය, පර දුක්ඛ දුක්ඛිත සහ වරද යන මුද්‍රා හිටි පිළිම සඳහා බහුල ව ම යොදා ඇත.
- මුද්‍රාවලින් ප්‍රකාශිත අර්ථය පහත සඳහන් කර ඇති ආකාරයට සංක්ෂිප්ත කළ හැකියි.

i. ධ්‍යාන මුද්‍රාව	- ධ්‍යානකට සමච්ඡිදි සිටින ආකාරය පෙන්වයි.
ii. අභය මුද්‍රාව	- අභය හෙවත් නිදහස දීම සංකේතවත් කරයි. මෙය ආශීර්වාද හෙවත් ආශීව මුද්‍රාව ලෙස ද හඳුන්වයි.
iii. චිත්තර්ක මුද්‍රාව	- ගැටලුවක් විසඳන අවස්ථාව සංකේතවත් කරයි.
iv. භූමි ස්පර්ශ මුද්‍රාව	- මහ පොළොව සාක්ෂ්‍යය යන අර්ථය දෙයි. බුදු වූ අවස්ථාව පෙන්වීමේ දී බහුල ව මෙම මුද්‍රාව දැක්වේ.
v. වරද මුද්‍රාව	- වරයක් දීම සංකේතවත් කරයි.
vi. පර දුක්ඛ දුක්ඛිත මුද්‍රාව	- අන්‍යයන්ගේ දුකේදී කම්පාවීම යන්න පරණවිතාණයේ මතයයි. මෙය අනිමිස ලෝචන පුජාව යනුවෙන් ද මතයක් පවතී.
vii. ධම්මචක්ක මුද්‍රාව	- ධර්මය දේශනා කරන අවස්ථාව නිරූපිත ය.
viii. කටක හස්ත මුද්‍රාව	- යමක් අල්ලා ගෙන සිටින ආකාරය නිරූපිත ය.

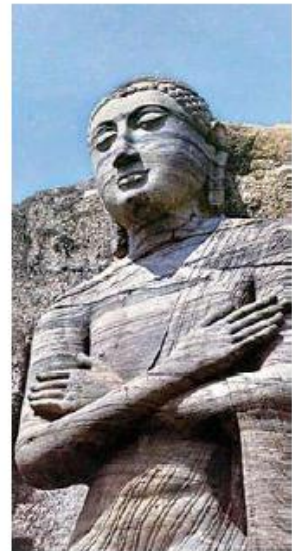
විභරක මුද්‍රාව

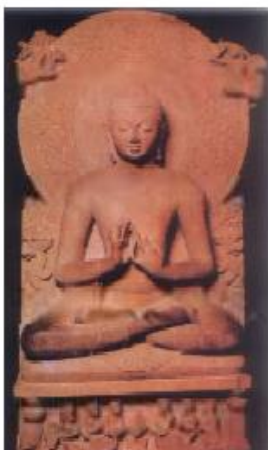
භූමි ස්පර්ශ මුද්‍රාව

වරද මුද්‍රාව

පර දුක්ඛ දුක්ඛිත මුද්‍රාව

ධර්මචක්ක මුද්‍රාව

01 බුදු පිළිමවල ආසන වර්ග නම් කරන්න.

.....

.....

02 බුදු පිළිමවල ආසන කුම ඇඳ නම් කරන්න.

--	--	--

03 බුදු පිළිමවල ඇති මුද්‍රා, ආසන හා ආසන කුමවල අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.

මුද්‍රා

ආසන

ආසන කුම

04 පහත සඳහන් බුදු පිළිමවල ඇති මුද්‍රාවල අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.

ධ්‍යාන මුද්‍රාව

අභය මුද්‍රාව

වරු මුද්‍රාව

පර දක්ඛ දක්ඛිත මුද්‍රාව.....

ධම්මචක්ඛ මුද්‍රාව.....

05 පහත පෙන්නා ඇති බුදු පිළිමවල ආසන කුමය සහ මුද්‍රා නම් කරන්න.

මුද්‍රාව දකුණත

.....

ආසන කුමය

.....

මුද්‍රාව

.....

ආසන කුමය

.....

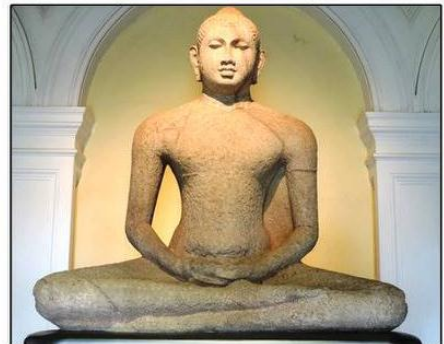

මුද්‍රාව වමන

.....

ආසන කුමය

.....

මුද්‍රාව

.....

ආසන කුමය

.....

හින්දු ප්‍රතිමාවල ආසන, ආසන ක්‍රම හා මුද්‍රා

ආසන වර්ග -

- ප්‍රතිමාව වැඩ සිටින පීඨය ආසනය ලෙස හැඳින්වේ. පද්මය හා හද්‍රය යන ආසන හින්දු ප්‍රතිමාවල බහුල වශයෙන් දැකිය හැකි ආසන වර්ග වේ.

පද්මාසනය - නෙළුම් මල් පෙතිවලින් අලංකරණය කරන ලද ඕවලාකාර හැඩයක් ලෙස පද්ම ආසනය නිරූපණය කෙරේ.

හද්‍රාසනය - මෙය චතුරස්‍රාකාර හැඩයක් ගත් ආසනයකි.

ආසන ක්‍රම -

- දෙපා පිහිටුවා ඇති ආකාරය ආසන ක්‍රමය ලෙස හැඳින්වේ. හින්දු ප්‍රතිමාවල බහුල වශයෙන් දැකිය හැකි ආසන ක්‍රම කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

ලලිත ආසන -

පීඨය මත හිඳ සිටින ඉරියව්වකි. එක් පාදයක් නමා අනෙක් පාදය නිදහසේ පහතට දමා ගෙන සිටියි. පාර්වති හා සරස්වතී දේවිය මෙම ඉරියව්වෙන් නිරූපණය කර ඇත.

රාජලීලාසනය -

වම් පය තිරස් අතට නමා සිටින අතර දකුණු පය සිරස් ව නවා ඒ මත දකුණු අතේ වැළඹීම තබාගෙන සිටින ආකාරයෙන් දක්වා ඇත.

පර්යංක ආසන -

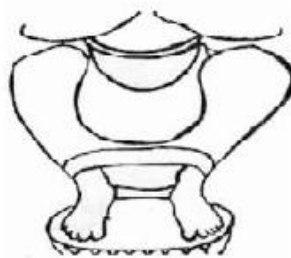
පුටුවක හිඳ සිටින ඉරියව්වක ආකාරයක් ගනී. මෙහි දී දෙපා නවා පහත තබාගෙන සිටින ආකාරයෙන් දක්වා ඇත.

ලලිත ආසන

රාජලීලාසනය

පර්යංක ආසන

මුද්‍රා -

- ප්‍රතිමාවේ දෑත් නිරූපණය කර ඇති ආකාරය මුද්‍රාව ලෙස හැඳින්වේ.
- දෑත් හසුරුවා ඇති ආකාරය අනුව මුද්‍රා වර්ග නම් කෙරේ. ඒවා සංකේතාත්මක වන අතර විවිධ අර්ථ කථන දක්වා ඇත.
- බොහෝ විට ප්‍රතිමාවක භාව ප්‍රකාශනය හා සමස්ත ගුණය සංකේතාත්මක වශයෙන් නිරූපණය කෙරෙනුයේ මුද්‍රාව මගිනි. හින්දු ප්‍රතිමාවල බහුල වශයෙන් දැකිය හැකි එවැනි මුද්‍රා කිහිපයකි.

i. අභය මුද්‍රාව -

නිදහස හා ආරක්ෂාව ලබා දීම මෙම මුද්‍රාවෙන් සංකේතවත් කරයි. වැළඹීමෙන් අත නමා ඉදිරියට දක්වා ඇත.

ii. ගජ හස්ත මුද්‍රාව -

අලි හොඬවැලක ස්වරූපයෙන් අත්ල සහ ඇඟිලි පහළට දිගු කර නිරූපණය කෙරේ. බාධක ඉවත් වී නිදහස ලැබීම සංකේතවත් කෙරේ.

iii. නමස්කාර මුද්‍රාව/ අංජලි මුද්‍රාව -

ආයාචනය, ප්‍රාර්ථනය හා වැදීම යන අදහස් මෙම මුද්‍රාවෙන් නිරූපණය කරයි. දෑත් වැළඹීමෙන් නමා පසුව ඉදිරියෙන් අත්ල හා ඇඟිලි එකට එකතු කිරීමෙන් මෙම මුද්‍රාව දැක්වේ.

iv. වරද මුද්‍රාව -

වරයක් දීම මින් සංකේතවත් කරයි. එසේ ම, පහතට දැමූ අතේ ඉදිරිපසට හැරුණු අත්ල හා ඇඟිලි සහිත ව මෙම මුද්‍රාව නිරූපණය කර පෙන්වයි.

v. චිත්‍රක මුද්‍රාව -

අත්ල ඉදිරිපසට හැරී ඇති අතර, මාපට ඇඟිල්ල මත දබරැඟිල්ල තබා දක්වා ඇත. ගැටලුවක් විසඳන අවස්ථාවක් මුද්‍රාවෙන් අර්ථවත් කර පෙන්වයි.

vi. කටක හස්ත මුද්‍රාව -

යමක් අල්වා සිටින ආකාරයට ඇඟිලි නිරූපණය කරයි. මෙම මුද්‍රාව බොහෝ විට ත්‍රිභංග ලක්ෂණ සහිත දේවරූපවල හා ස්ත්‍රෝකරුවන්ගේ රූපවල සුලභව දැකිය හැකි වේ.

vii. ලෝල හස්ත මුද්‍රාව -

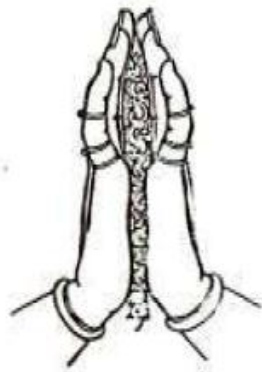
කාන්තා දේවරූප සඳහා බහුලව භාවිත කෙරේ. පහළට වැටුණු අතෙහි අත්ල සහ ඇඟිලි රිද්මයානුකූලව පොළොවට දිගුවන ලෙස නිරූපණය කර පෙන්වයි. මින් තැන්පත් බව සංකේතවත් කර දක්වයි.

අභය මුද්‍රාව

ගජහස්ත මුද්‍රාව

නමස්කාර මුද්‍රාව

වරද මුද්‍රාව

විතර්ක මුද්‍රාව

කර්තව්‍ය හස්ත මුද්‍රාව

ලෝල හස්ත මුද්‍රාව

1. හින්දු පිළිමවල ආසන වර්ග ඇඳ නම් කරන්න.

2. හින්දු පිළිමවල මුද්‍රා වර්ග ඇඳ නම් කරන්න.

3. හින්දු පිළිමවල ඇති මුද්‍රාවල අර්ථ විස්තර කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

4. විවිධ ආසන හා ආසන ක්‍රම විස්තර කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

යුරෝපයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික චිත්‍ර

- යුරෝපයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ චිත්‍ර ක්‍රිස්තු පූර්ව 40,000- ක්‍රිස්තු පූර්ව 10,000ක් අතර කාලයට අයත් යැයි සැලකේ.
- ගුහා තුළ පිවිස වූ ආදි මානවයන් එදිනෙදා ජීවිතයේ ලැබූ අත්දැකීම් ගුහා බිත්ති මත සිතුවම් කොට තිබේ. මේවා අතර සත්ත්ව රූප, මානව රූප, ජ්‍යාමිතික හැඩතල, සහ විවිධ සංකේත ද වේ.
- යුරෝපයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ චිත්‍ර ඇති ස්ථාන අතරින් ප්‍රංශයේ ලැස්කෝ, ස්පාඤ්ඤයේ ඇල්ටමයිරා ගුහාව, ෆොන්ඩිගෝම් ගුහාව, කොගුල් ගුහාව ප්‍රධාන තැනක් ගනී.
- මෙම චිත්‍ර නිර්මාණ කිරීම සඳහා ශිල්ප ක්‍රම කිහිපයක් භාවිත කොට තිබේ. එම ශිල්ප ක්‍රම අනුව ප්‍රාග් ඓතිහාසික සිතුවම් ප්‍රධාන කොටස් හතරකට බෙදා දැක්විය හැකි ය.
 - රේඛා චිත්‍ර - (Line drawing)
 - වර්ණ සිතුවම් - (Painting)
 - ගල් බිත්තිය හාරා නිර්මාණය කරන රූප (Engraving)
 - අත් සලකුණු - (Hand prints)
- චිත්‍ර වර්ණ ගැන්වීම සඳහා පරිසරයෙන් සොයාගත් ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය වන අඟුරු, කිරිමැටි, සත්ත්ව ලේ, හිරිගල්, පස් යනාදිය භාවිත කර ඇති අතර ඒවා ජලය, මැලියම් නැතහොත් සත්ත්ව ලේ සමඟ මිශ්‍ර කර ඇත.
- එමෙන් ම මෙම චිත්‍ර සඳහා කළු, අඳුරු රතු, දුඹුරු, අළු, සුදු යන වර්ණ බහුල ලෙස භාවිත කොට තිබේ.

ඇල්ටමිරා ගුහා චිත්‍ර

- ඇල්ටේරා ගුහා චිත්‍ර ස්පාඤ්ඤයට අයත් ය.
- මෙහි ඇති සිතුවම් ක්‍රිස්තු පූර්ව 15.000- 10.000ට පමණ අයත් යැයි සැලකේ.
- මෙම ගුහාවේ රේඛා චිත්‍ර, වර්ණ සිතුවම්, ගල් බිත්තිය හාරා නිර්මාණය කරන රූප සහ අත් සලකුණු වශයෙන් ශිල්ප ක්‍රම කිහිපයක ම නිර්මාණ දැකිය හැකි ය.
- මෙහි ඇති චිත්‍ර අතර බයිසන් රූප, අශ්ව රූප, පිනිමුවන් සහ වල් උරන් ගේ රූප සහ විවිධ සංකේත සහ ජ්‍යාමිතික හැඩතල ද වේ.
- මේවා සියල්ල රතු, දුඹුරු, කළු සහ සුදු යන වර්ණවලින් වර්ණ කොට තිබෙන අතර ඇතැම් සිතුවම් සඳහා කළු පැහැති බාහිර රේඛාවක් යොදා තිබේ.

ලැස්කෝ ගුහා චිත්‍ර

- ප්‍රංශයේ මොන්ටිනැක් නුවර අසල ප්‍රාග් ඓතිහාසික ගුහා සිතුවම් සඳහා ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන ලැස්කෝ (Lascaux) ගුහා පිහිටා ඇත.
- මෙහි ඇති සිතුවම් ක්‍රිස්තු පූර්ව 15.000 -13.000 අතර කාලයට අයත් යැයි සැලකේ.
- මෙම ගුහාවේ රේඛා චිත්‍ර, වර්ණ සිතුවම්, ගල් බිත්තිය හාරා නිර්මාණය කරන රූප, අත් සලකුණු ආදී ශිල්ප ක්‍රම කිහිපයක ම නිර්මාණ දැකිය හැකි ය.
- මෙහි ඇති චිත්‍ර අතර සත්ත්ව රූප, මානව රූප සහ විවිධ සංකේත සහ ජ්‍යාමිතික හැඩතල ද වේ. මේ අතර බයිසන් රූපය විශාල වශයෙන් ඇඳ තිබේ.
- ලැස්කෝ ගුහාවේ චිත්‍ර අතර අඩි 17ක් දිග බයිසන් ගව රූපය විශිෂ්ට නිර්මාණයක් ලෙස සැලකේ.
- ඊතල පහර කෑ ඉදිරියට පනිමින් සිටින බයිසන් ගේ රූප සහ බිම වැනි රී සිටින මිනිසකුගේ රූප සහිත චිත්‍රය (Hunting Scene) මෙම ගුහාවේ ඇති වැදගත් චිත්‍රයක් ලෙස සැලකේ.

ප්‍රාග් ඓතිහාසික චිත්‍ර පිළිබඳ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

කාලය		
හමුවන ස්ථාන		
වස්තු විෂය		
ශිල්ප ක්‍රම		
සුවිශේෂී සිතුවම්	අල්ටාමිරා	ලැස්කෝ

සාම්ප්‍රදායික සත්ත්ව රූප අධ්‍යයනය කරමු.

දේශීය සාම්ප්‍රදායික සත්ත්ව රූප හා ඒවායේ භාවිතය -

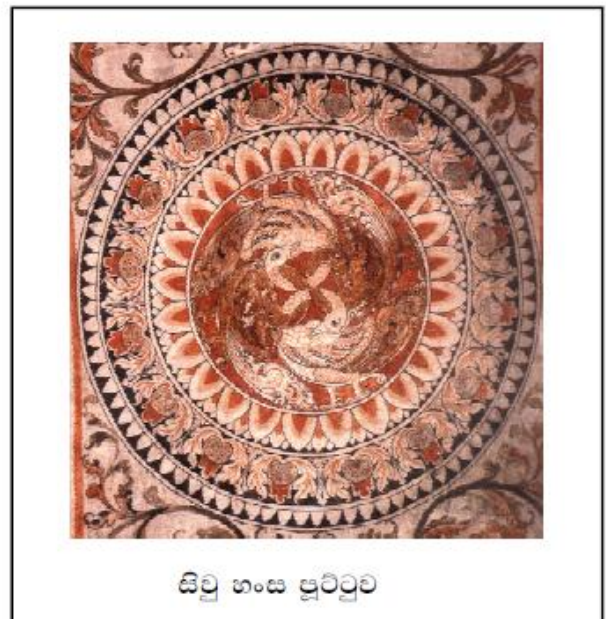
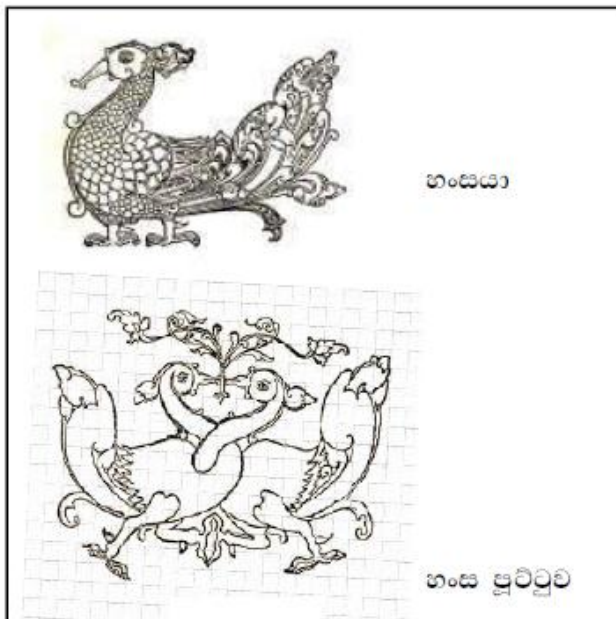
- හංසයා - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම්, ලී කැටයම්, ගල් කැටයම්, ඇත් දත් කැටයම්, රන්, රිදී, පිත්තල භාණ්ඩ සහ ආභරණ, පුස්තකාල පොත් කම්බ, වඩිම්බු උළු කැට
- හංස පූට්ටුව - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම්, ලී කැටයම්, ඇත් දත් කැටයම්, රන්, රිදී, පිත්තල භාණ්ඩ සහ ආභරණ, පුස්තකාල පොත් කම්බ
- සිවු හංස පූට්ටුව - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම් (මහනුවර දළදා මාළිගාවේ පල්ලේ මාලයේ සිටිලිම් චිත්‍ර)
- සිංහයා - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම්, ලී කැටයම්, ගල් කැටයම්, වඩිම්බු උළුකැට, රන්, රිදී සහ පිත්තල භාණ්ඩ
- ඇතා, අග්වයා, ගවයා, ගිරවා, මොනරා, නාගයා - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම්, ගල් කැටයම්, ලී කැටයම් සහ පිත්තල ආදී
- යාලි - ලී කැටයම්, ගල් කැටයම්
- ඇත්කඳු ලිහිණියා, හේරුණ්ඩ පක්ෂියා, ගජසිංහ, සරපෙන්දියා - සාම්ප්‍රදායික බිතු සිතුවම්, ලී කැටයම්, ගල් කැටයම් සහ පිත්තල භාණ්ඩ ආදී

සත්ත්ව රූප සැරසිලි ඒකකවල දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ

- සෑම සත්ත්ව රූප සැරසිලි ඒකකයක් ම ස්වාභාවික සත්ත්ව රූප එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ යොදා ගෙන ශෛලිගත ආකාරයට මෝස්තරානුකූල ව නිර්මාණය කොට තිබීම.
- යොදාගනු ලබන මාධ්‍යයට හා කලා කෘතියේ ස්වභාවයට සහ තලයට උචිත ආකාරයට රූපය සම්පිණ්ඩනය කර තිබීම.

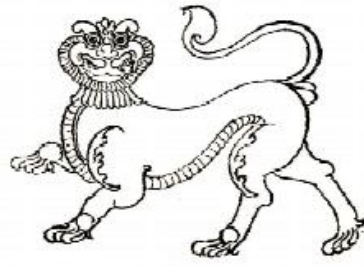
සත්ත්ව රූප සැරසිලි සුලබ ව දැකිය හැකි ස්ථාන

- ලී කැටයම් - ඇම්බැක්ක දේවාලය, හින්දු කෝවිල්
- බිතු සිතුවම් - මහනුවර දළදා මාළිගාව, හින්දු කෝවිල්
- රන්, රිදී සහ පිත්තල කැටයම් - මහනුවර සහ කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය ආදී ස්ථාන
- පුස්තකාල පොත් කම්බ සිතුවම් - කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය ආදී ස්ථාන

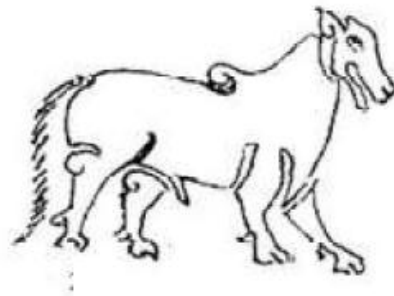
සිංහයා

සිංහම්

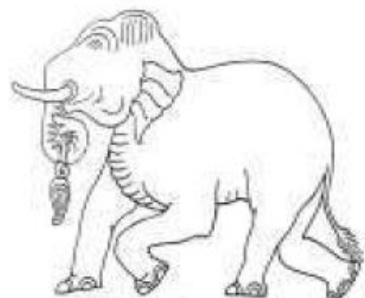
ගවයා

අශ්වයා

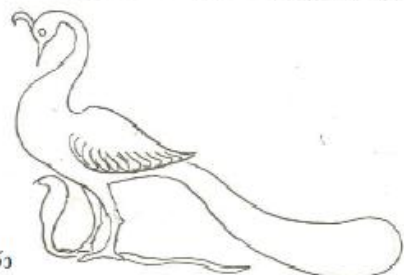
අනා

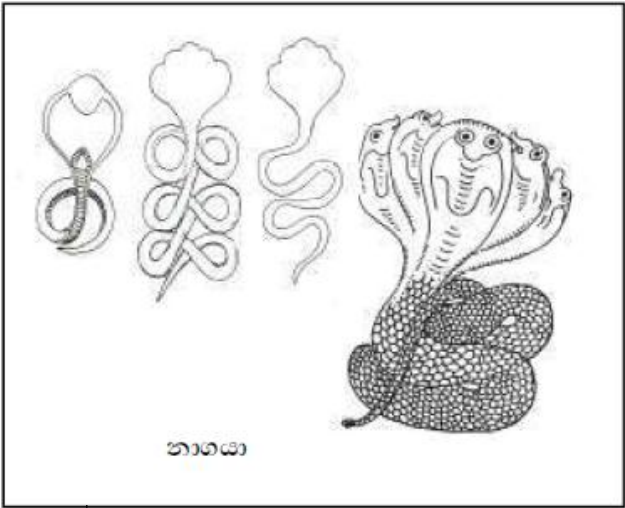

ශිරවා

මොනරා

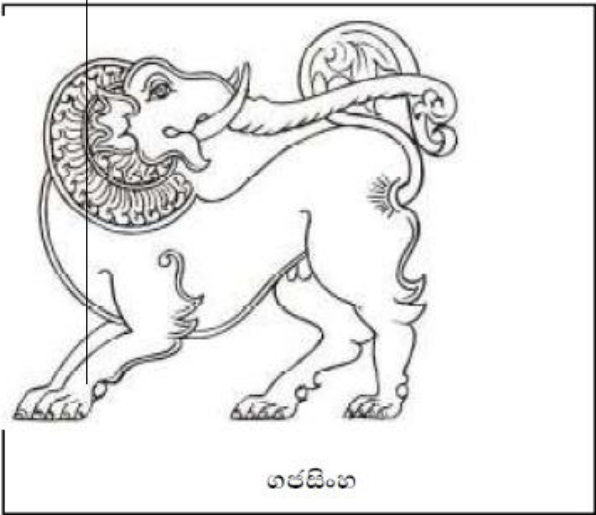

නාගයා

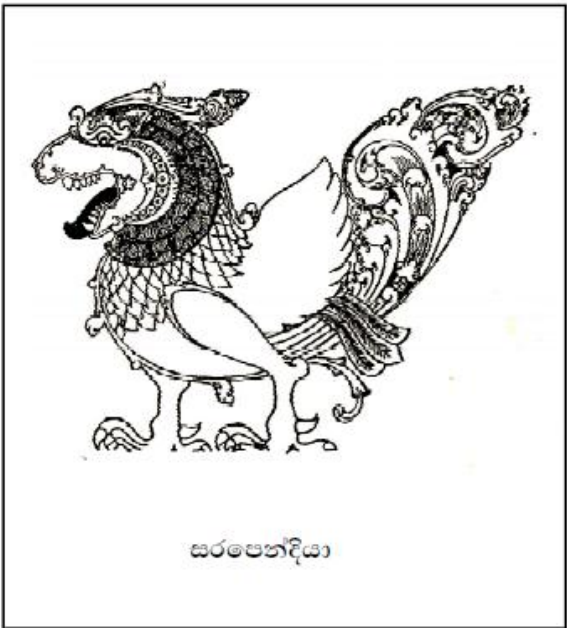
යාලි

ගජසිංහ

අත්තද ලිහිණියා

සරපෙනදියා

හේරුණ්ඩ පක්ෂියා

පැවරුම -

දේශීය සාම්ප්‍රදායික සැරසිලිවල ඇතුළත් සත්ත්ව රූපවල ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.

දේශීය සාම්ප්‍රදායික සැරසිලිවල ඇතුළත් සත්ත්ව රූප යොදා ගනිමින් කරනු ලැබූ නිර්මාණ හා ඒ සඳහා යොදා ගන්නා මාධ්‍ය පිළිබඳ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.